



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **V. S.**
bytem P. J. 525, X K.
zastoupený advokátem JUDr. Janem Stančíkem
sídlem ul. Hemy 855, 757 06 Valašské Meziříčí

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 11. 2017, č. j. KUZL-26649/2015, ve věci
přestupku

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný výrokem I napadeného rozhodnutí změnil v rozhodnutí Městského úřadu Valašské Meziříčí (dále jen „městský úřad“) ze dne 28. 3. 2017, sp. zn. R/D/796/57895/2016/16/Fo, výrok I 1) tak, že ze skutkové věty vypustil slovní spojení „nesepsal společný záznam o dopravní nehodě pro pojišťovnu, nespolupracoval při zjišťování skutkového stavu a místo opustil“ a dále z právní věty výroku rozhodnutí vypustil porušení § 47 odst. 2 písm. d), odst. 3 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dále jen „zákon o silničním provozu“).

2. Žalovaný dále výrokem II napadeného rozhodnutí zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí městského úřadu ve výroku I 2), výrok II (pokuta 27 000 Kč, zákaz činnosti 12 měsíců) výrok III (náklady řízení 1 000 Kč).
3. Žalobce tak byl potrestán pouze za přestupky podle § 125c odst. 1 písm. k) a d) zákona o silničním provozu, tj. porušení § 24 odst. 2 zákona o silničním provozu (podle kterého při couvání řidič nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích) a porušení § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, podle kterého řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.
4. **Žalobce v žalobě** napadl rozhodnutí žalovaného ve výrocih I a II, které považoval za nezákonné s výjimkou měnící části, rozporné s právními předpisy a nesprávné z následujících důvodů. Správně neměl být žalobce uznán povinným podrobit se výzvě podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu k odbornému lékařskému vyšetření s odstupem dvou hodin od předmětné dopravní nehody. Správně měla být výzva policejního orgánu, aby se žalobce podrobil odbornému vyšetření s odběrem biologického materiálu, považována za nadbytečnou a přesahující rámec povinností vyzvané osoby, protože policisté měli k dispozici dvě řádně provedené dechové zkoušky žalobce. Správně měl být k prokázání dopravní nehody ze dne 29. 8. 2016 ustanoven soudní znalec z oboru doprava. Správně se nemělo konat ústní jednání městského úřadu dne 20. 3. 2017 v nepřítomnosti žalobce. Žalobci byl uložen nepřiměřeně přísný trest, a to jak pokud jde o výši pokuty, tak především pokud jde o sankci zákazu řízení. Žalobce navrhl svůj výsledek.
5. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** uvedl, že vycházel ze správního spisu městského úřadu a posuzoval i námitky, které žalobce namítal v odvolání proti rozhodnutí městského úřadu. Podle žalovaného nebyly dány žádné důvody ke zrušení naříkaného rozhodnutí ani rozhodnutí městského úřadu. Všechny žalobní námitky se překrývaly s odvolacími námitkami. Vzhledem k tomu, že žalobce v žalobě neuvedl žádné nové skutečnosti, žalovaný odkázal v plném rozsahu na rozhodnutí o odvolání. Stěžejní námitce žalobce k výzvě k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření s odstupem dvou hodin od dopravní nehody žalovaný věnoval podrobnou právní argumentaci na straně 4 až 10 odvolacího rozhodnutí. K návrhu na ustanovení soudního znalce z oboru doprava žalovaný odkázal na rozhodnutí o odvolání, konkrétně na stranu 10 a 11. K ústnímu jednání se žalovaný vyjádřil v rozhodnutí o odvolání na straně 11 až 14. K námitce nepřiměřeně přísných trestů se žalovaný vyjádřil v rozhodnutí o odvolání na straně 15 v předposledním odstavci.
6. **Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
7. **Soud zjistil ze správního spisu** ze záznamu Policie ČR (dále jen „policie“) o zahájení úkonů trestního řízení ze dne 30. 8. 2016 podezření ze spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „trestní zákoník“) tím, že žalobce dne 29. 8. 2016 okolo 15.15 h v obci Krhová, okres Vsetín, řídil vozidlo Land Rover Freelander RZ X, majitelky R. S., v podnapilém stavu, neboť žalobcův organismus ještě v 17 h

obsahoval nejméně 1,54 ‰ alkoholu, přičemž při couvání z parkovacího místa poblíž prodejny Hruška narazil do odstaveného zaparkovaného vozidla Mazda 5 RZ X majitele R. S., takže došlo k poškození obou vozidel a následně místo dopravní nehody nedovoleně opustil, čímž měla být poškozenému způsobena hmotná škoda na majetku.

8. Policie dne 30. 8. 2019 zahájila úkony trestního řízení a dne 4. 10. 2016 žalobci sdělila podezření z přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku. Podle úředního záznamu policie žalobce dne 15. 9. 2016 odmítl podat vysvětlení, a to v přítomnosti svého advokáta JUDr. J. S.
9. Podle protokolu o výsledku podezřelého v trestním řízení ze dne 4. 10. 2016 žalobce se sděleným podezřením nesouhlasil a uvedl, že bude vypovídat později, až mu bude umožněno nahlédnout do spisu. Dne 14. 10. 2016 žalobce ve svém výsledku uvedl, že si jel nakoupit do obchodu Hruška a v té době pod žádným vlivem nebyl, po nákupu couval z parkoviště a nevybavuje si, že by na protějším okraji silnice bylo nějaké zaparkované vozidlo, ale tuto možnost nevyloučil. Žalobce si nevybavil, že by do něčeho narazil. Po studiu spisu žalobce uvedl, že je možné, že zadním rohem vozidla narazil do dveří zaparkovaného vozidla, ale žádný náraz nezaregistroval. Když přijel domů, chystal si oběd a rovnou si otevřel pivo. Když to viděla manželka, tak mu začala nadávat, že nesmí pít vzhledem ke zdravotním problémům a doporučení lékaře. Žalobce se pohádal se ženou. Protože byl žalobce naštvaný, tak si vzal ještě 0,5 l láhev slivovice, ze které začal pít. Pak průběžně pil pivo a slivovici a nakonec usnul na sedačce. Pak si pamatuje, že ho vzbudili policisté, byli tři a jeden mu vzal láhev piva z ruky a řekl mu, že půjde na krev. Žalobce mu řekl, že neví, proč by měl na krev chodit, když nic neudělal. Na místě se nacházela nějaká paní, které se policisté ptali, jestli ho poznává a ona řekla, že neví. Poté ho policisté vyzvali, aby se podrobil dechové zkoušce na zjištění alkoholu, žalobce se zkoušce podrobil a celkově dvakrát dýchal, poprvé 1,54 ‰ a při druhé dechové zkoušce 1,61 ‰ alkoholu. K dotazu policejního orgánu, jaké množství alkoholu po příjezdu na provozovnu vypil, žalobce uvedl, že vypil jednu celou 1,5 l PET láhev desetistupňového piva značky Radegast a druhou takovou asi ze tří čtvrtin. To byl veškerý alkohol, který žalobce po příjezdu vypil. Policisté žalobce poté vyzvali, aby se podrobil lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu na zjištění ovlivnění alkoholem, ale to žalobce odmítl, protože to bylo nadbytečné, neboť bylo zřejmé, že pil, a to ve své vlastní provozovně. Žalobce to odmítl dále proto, že vůbec nevěděl a nechápal, proč se zde policisté nacházeli, to se dozvěděl až potom. K otěru na levém zadním rohu vozidla žalobce uvedl, že se nachází na vozidle už delší dobu, asi dva roky, kdy do vozidla žalobce narazilo vozidlo Fiat Ducato. Na otázku žalobcova obhájce, zda si všiml při odjezdu z parkoviště, že by za ním někdo běžel, žalobce uvedl, že na vnitřním zpětném zrcátku vozidla má upevněny čtyři fotky vnuků a je možné, že toto přehlédl. Žalobce uvedl, že na jaře 2015 prodělal mozkovou příhodu a 14 dní poté infarkt, proto užívá 10 léků denně.
10. Podle záznamu o dechové zkoušce dne 29. 8. 2016 byla žalobci naměřena v 17.00 h hodnota 1,54 ‰ alkoholu v dechu, v 17.06 h hodnota 1,61 ‰, odběr vzorku krve žalobce po výzvě odmítl a výtisk z přístroje odmítl podepsat.
11. Podle písemného poučení podle § 13 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku, byl žalobce poučen o právech a povinnostech v souvislosti s podezřením ze spáchání přestupku na úseku o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami. V poučení je v místě vyjádření poučované osoby uvedeno: „*odmítám podepsat, dal mi*

příslušník dýchnout po pěti minutách, dal mi dýchnout po pěti minutách, auto stojí ve firmě a já odmítám podepsat“.

12. Podle vyjádření k výzvě podle § 124 odst. 10 písm. f), g) zákona o silničním provozu k dechové zkoušce a v případě pozitivních výsledků k lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látku než alkoholem, je zaznamenáno, že žalobce odmítá (bez přítomnosti lékaře) odběr biologického materiálu a lékařské vyšetření a žalobce zde napsal: „Odmítám“.
13. Podle úředního záznamu policie ze dne 5. 9. 2016 podala vysvětlení poškozená K. S. a uvedla, že dne 29. 8. 2016 v době okolo 15.10 h přijela s vozidlem k obchodu Hruška v Krhové, a protože na parkovišti u obchodu nebylo volné místo pro parkování, zastavila na protějším okraji silnice. Když po návratu nastartovala motor, periferně zaregistrovala, že z parkoviště od obchodu vyjíždí couváním vozidlo žalobce. Toto vozidlo plynule couvalo a při couvání narazilo zadní částí na straně řidiče do pravého boku vozidla poškozené. Po nárazu se žalobce plynule rozjel pryč a odjel směrem od hlavní silnice vedoucí obcí Krhová, kdy po několika metrech zabočil vlevo, projel ulicí na jejím konci a zabočil vpravo. To viděla poškozená, protože ihned po tom, co vozidlo začalo odjíždět, vystoupila z vozidla a běžela za ním. Poškozená na vozidlo mávala, ale vozidlo stále pokračovalo v jízdě. Poškozená za vozidlem běžela asi 50 m, ale když viděla, že vozidlo nezastavuje, přestala utíkat. Vozidlo odjíždělo normální rychlostí. Nebylo to žádné rychlé ujetí. Když poškozená běžela za vozidlem, všimla si prvních tří znaků registrační značky a oznámila dopravní nehodu na linku 158. Poškozená si všimla jen šedivých vlasů řidiče. Pak poškozená vyčkala příjezdu hlídky policie. V průběhu šetření dopravní nehody se ozvala jiná hlídka a pak jeli i s manželem a policisty šetřit nehodu k tomu vozidlu. Jednalo se o vozidlo, které patří žalobci, kterého manžel zná. Policistům žalobce řekl, že byl v Krhové v obchodě, ale že neví, v kolik to bylo hodin a neví, že by do někoho narazil. Poškozená uvedla, že řidiče vozidla v době nehody neviděla, ale měl stejně prošedivělou hlavu.
14. Dne 7. 9. 2016 podal vysvětlení nezletilý svědek, který uvedl, že byl spolujezdcem své matky a seděl vzadu vpravo. Když seděl ve vozidle, viděl pána, který jde k vozidlu „džíp“ tmavě zelené barvy. Pán nastoupil a pak vycouvával z parkoviště. Při vycouvání narazil do vozidla za nimi. Pak vozidlo odjelo (směr jízdy je zakreslen v mapce). K vozidlu svědek uvedl, že bylo tmavě zelené (celé), mělo vzadu rezervu a nemělo žádné nálepky. Ve vozidle byly jenom řidič. Řidič měl šedé vlasy, krátké, svědek myslel, že měl šedé tričko. Byl normálního vzrůstu, postavu neviděl, vousy neměl, brýle neměl. Viděl pána asi na 10 m. Kdyby pána viděl, tak by ho poznal. Chůze pána, když šel k vozidlu, byla nejistá. K otázce, zda viděl někdy dospělého, jak jde, když je opilý a jestli se dá chůze pána k tomu přirovnat, svědek uvedl, že ano, opilého člověka už viděl, jak chodí. Pán, když šel k vozidlu, tak jeho chůze mu chůzi opilého nepřipomínala. Na dotaz, co se po dopravní nehodě dělo, svědek uvedl, že po nárazu se vozidlo nezdrželo na místě, vozidlo narazilo a hned jelo směrem, který je zaznačený v mapce. Svědek viděl, že paní utíkala za vozidlem. Když už bylo vozidlo pryč, tak řekl mamce, co se stalo.
15. Svědek – policista F. F. sdělil ve výpovědi dne 5. 9. 2016, že na základě hlášení našli u bývalého JZD v obci Krhová motorové vozidlo, které mělo registrační značku shodnou se začátkem hledané registrační značky. V kanceláři našla hlídka na pohovce muže, který spal, jednalo se o žalobce, který hlídce uvedl, že byl asi před hodinou nebo dvěma na nákupu a ke sdělení o dopravní nehodě uvedl, že je to nesmysl, že by si musel něčeho všimnout. Z žalobce byl velice cítit alkohol. Na stole v kanceláři, kde žalobce ležel, ani

poblíž, nebyl vidět žádný alkohol. Proto byl žalobce vyzván k provedení dechové zkoušky, kterou po pěti minutách opakovali. Poté se dostavila hlídka ze skupiny dopravních nehod, která si celou věc převzala. Po celou dobu byl žalobce k oběma hlídkám arogantní, stále z místa odcházel a neustále měnil své výpovědi.

16. Podle výsledku svědka L. H., DiS., policisty, ze dne 2. 9. 2016, s kolegou F. F. hledali vozidlo, které způsobilo dopravní nehodu, a u bývalého JZD v obci Krhová kolem 16.45 h po levé straně u motorové dílny našli hledané vozidlo podle shody prvních tří znaků registrační značky. Po vstupu do kanceláře na pohovce našli muže, který spal, ztotožnili ho jako žalobce. Žalobce uvedl, co ho otravují, jestli nemají na práci jiné věci. Žalobce uvedl, že byl na nákupu asi před hodinou nebo dvěma. Ke sdělení dopravní nehody uvedl, že je to nesmysl, že by si toho musel všimnout, vždyť ve vozidle jel jenom on. Z žalobce byl velmi cítit alkohol. V kanceláři ani nikde poblíž nebyl vidět žádný alkoholický nápoj. Se žalobcem byla provedena dechová zkouška, kterou po pěti minutách opakovali. Věci si převzala po příjezdu hlídka skupiny dopravních nehod. K přítomné hlídce byl žalobce nezdvořilý, arogantní, stále odcházel a měnil svou výpověď.
17. Ve spise je založen úřední záznam o vyhodnocení audiozáznamu přijatého oznámení o dopravní nehodě a CD s audiozáznamem.
18. Podle odborného vyjádření toxikologa ze dne 18. 10. 2016 (k žádosti policie) za předpokladu, že muž o tělesné hmotnosti 68 kg požil 2,6 l 10° piva a 0,3 l slivovice s obsahem alkoholu 50 % (obj.) v krátkém časovém úseku, pak počítáme-li s resorpčním deficitem 20 % a faktorem 0,12 - 0,20 g/hod., dosahovala by hladina alkoholu v krvi na vrcholu vstřebávací fáze, tj. cca 1 hodinu po ukončení pití, hodnoty v rozpětí asi 2,2 - 2,4 g/kg.
19. Dopravní nehoda je dokumentována v protokolu ze dne 29. 8. 2016 a doložena fotografickou dokumentací 18 snímků a dvou map s popisem.
20. Aktuální stav bodového hodnocení žalobce je jeden bod, v evidenci má žalobce 11 záznamů o přestupcích a je držitelem řidičského oprávnění od roku 1977. V Rejstříku trestů má žalobce 6 záznamů.
21. Dne 27. 10. 2016 Okresní státní zastupitelství ve Vsetíně odevzdalo věc městskému úřadu.
22. K předvolání na 13. 12. 2016 se žalobce telefonicky omluvil a nechal na vrátnici rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti ze dne 27. 7. 2016. Z jednání nařízeného na 9. 1. 2017 se žalobce telefonicky omluvil z důvodu nástupu do nemocnice, což doložil lékařskou zprávou ze dne 30. 11. 2016.
23. Z jednání nařízeného na 20. 3. 2017 se žalobce telefonicky omluvil s tím, že potvrzení od lékaře doručí. Dne 27. 2. 2017 žalobce městskému úřadu sdělil, že mu lékař žádné potvrzení nedá, že musí stačit neschopenka, která je stále platná. Městský úřad žalobci sdělil, že nařídí ústní jednání k projednání přestupku mu ukládá zákon a žalobce má právo se seznámit se spisem a odkázal na poučení o odvolání.
24. Svědek F. F., policista, dne 20. 3. 2017 městskému úřadu vypověděl, že byli vysláni operačním střediskem ze Zlína k prověření dopravní nehody v Krhové u obchodu Hruška, kdy pachatel nehody měl od místa ujet pryč. Na místě od nějakého dělníka zjistili, že nehodu způsobilo vozidlo Land Rover, které měl řídit žalobce. Tuto informaci od něho dostal kolega, že má dílnu v areálu bývalého JZD. V areálu s kolegou po nějaké době našli uvedenou dílnu a před ní stálo uvedené vozidlo. Žalobce našli v nějaké místnosti, kde ležel

na gauči a spal, vzbudili ho a řekli mu, co se stalo, žalobce znají. Žalobce nejdříve říkal, že nic neudělal, nikde nebyl a pak řekl, že si byl nakoupit, ale že určitě žádnou nehodu nezpůsobil, nebo že si toho není vědom. Žalobce vyzvali k orientační dechové zkoušce, které se podrobil, byla pozitivní, přesné hodnoty si svědek nepamatoval, bylo to venku před garáží. Pak se na místo dostavila skupina dopravních nehod, které věc předali. Mezitím se žalobce choval arogantně, urážel všechny okolo a byl vyzván kolegy k podrobení se lékařskému vyšetření ke zjištění ovlivnění alkoholem, což na místě odmítl, u toho ještě svědek byl.

25. Svědek L. H., policista, dne 20. 3. 2017 městskému úřadu vypověděl, že během služby s kolegou obdrželi informaci od služebního vozidla policie od dozorčí služby, že u obchodu Hruška v Krhové došlo k dopravní nehodě, kdy viník z místa odjel. Od dělníků na místě zjistili konkrétní jméno pachatele a typ vozidla, kterým byla dopravní nehoda spáchána. Dělníci na místě vypověděli, že nehodu způsobil žalobce a popsali jeho vozidlo a že nyní určitě bude ve své dílně v bývalém JZD. V uvedeném JZD již před vstupem do budovy uviděli označené vozidlo, vešli do prostor autodílny, kdy vstupní dveře byly volně průchozí, nezabezpečené. V kuchyňce svědci našli ležícího žalobce, který se po příchodu probudil, a oni se ho ptali, jestli byl s vozidlem před chvílí u prodejny Hruška. Žalobce uvedl, že tam byl a proč se na to ptají. Kolega žalobce zná, ale žalobce jim dal i doklady. Poté svědci žalobci celou událost popsali. Žalobce uvedl, že žádnou nehodu nespáchal a odmítl svou vinu. Z žalobce byl cítit alkohol, a proto byl vyzván k dechové zkoušce, které se dobrovolně podrobil. Výsledek byl nad 1 ‰. Pak se žalobce začal chovat arogantně a odmítal spolupracovat. Na místo se dostavila dopravní policie i s poškozenou, která vozidlo žalobce poznala. Na místě byla celá věc předána hlídce dopravní policie a svědek s kolegou byli přítomni u toho, že hlídka dopravní policie žalobce vyzvala, aby se podrobil lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu. Hlídka žalobce vyzývala opakovaně, ale žalobce opakovaně arogantně odmítl.
26. Městský úřad v rozhodnutí ze dne 28. 3. 2017 popsal podrobně provedené dokazování a uzavřel, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí městského úřadu o přestupku (dále jen „správní řád“). Skutečnost, že žalobce způsobil dopravní nehodu, byla zřejmá jednoznačně z vyjádření poškozené, syna její kamarádky a dělníka, který se u prodejny rovněž nacházel a žalobce znal a sdělil to policistům, kteří se na místo dopravní nehody dostavili. Poškozená sama sice žalobce nepoznala, pouze uvedla, že měl stejně prošedivělou hlavu jako řidič vozidla, ale zapamatovala si začátek registrační značky vozidla žalobce a toto vozidlo následně u dílny v areálu bývalého JZD v Krhové poznala. Žalobce popíral, že by si byl vědom zavinění dopravní nehody, avšak uvedl, že se na místě dopravní nehody ve stejnou dobu s předmětným vozidlem jako jeho řidič nacházel a po seznámení se spisovým materiálem připustil, že do stojícího vozidla mohl při couvání narazit. Dopravní nehodu na místě viděl jeden nezletilý svědek, který uvedl, že by řidiče poznal a další přítomní dělníci. Městský úřad neměl pochybnosti, že žalobce uvedenou dopravní nehodu zavinil. Ke stejnému závěru dospěl i státní zástupce, který po odevzdání věci městskému úřadu mimo jiné uvedl, že bylo spolehlivým způsobem zjištěno, že předmětný automobil v době nehody řídil žalobce. Městský úřad neměl pochybnosti o tom, že žalobce porušil další povinnosti účastníka dopravní nehody, a to spolupracovat při zjišťování skutkového stavu a sepsat záznam o dopravní nehodě pro pojišťovnu, neboť všichni přítomní i sám žalobce uvedl, že z místa dopravní nehody odjel. To žalobce zdůvodnil tím, že si dopravní nehody nebyl vědom. Žalobce opustil nedovoleně místo

dopravní nehody, i když měl povinnost setrvat na místě dopravní nehody až do příchodu policisty. K vyjádření žalobce, že si zavinění dopravní nehody nebyl vědom, městský úřad uvedl, že podle § 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 6. 2017, k odpovědnosti za projednávaný přestupek postačí i zavinění z nedbalosti a podle § 4 téhož zákona je přestupek spáchán z nedbalosti i v případě, jestliže pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, pokud to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Žalobce jako řidič motorového vozidla tedy měl při couvání situaci v provozu na pozemní komunikaci lépe sledovat a všimnout si, zda má k couvání dostatek prostoru bez ohrožení jiných účastníků provozu, případně zda se tak již nestalo. K odmítnutí vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem, byl městský úřad názoru, že žalobce se přestupku dopustil, a to přesto, že k odmítnutí nedošlo bezprostředně po dopravní nehodě, ale až po určité době, kdy byl žalobce nalezen policisty ve své provozovně. Ze spisu policie a svědeckých výpovědí je jednoznačně zřejmé, že žalobce po pozitivní dechové zkoušce lékařské vyšetření spojené s odběrem biologického materiálu opakovaně odmítl. Sám žalobce podle vyjádření do protokolu o výsledku podezřelého dne 14. 10. 2016 uvedl, že toto odmítl, protože to bylo nadbytečné, neboť bylo zřejmé, že pil, a to ve své vlastní provozovně. Žalobce uvedl, že odmítl dále proto, že vůbec nevěděl a nechápal, proč se tam policisté nacházejí. K tomu městský úřad uvedl, že i v případě, pokud by si žalobce zavinění dopravní nehody skutečně nebyl vědom, tak přesto je za porušení dalších povinností účastníka dopravní nehody odpovědný. K námitce žalobce, že to bylo nadbytečné, městský úřad uvedl, že právě toto lékařské vyšetření spojené s opakovaným odběrem biologického materiálu mělo být podkladem pro znalecké posouzení, zda se žalobce dopustil přestupku spočívajícího v řízení vozidla pod vlivem alkoholu nebo pouze porušení povinnosti účastníka dopravní nehody zdržet se požití alkoholického nápoje po nehodě po dobu, do kdy to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj. Proto se povinnost podrobit se na výzvu policisty vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, vztahuje i na řidiče, který byl přímým účastníkem silničního provozu před určitým časem, pokud existuje zjevná souvislost mezi důvodem k učinění výzvy a účastí vyzývané osoby v provozu na pozemní komunikaci jakožto řidiče. V daném případě žalobce zavinil dopravní nehodu a policisty byl vyzván k lékařskému vyšetření v takové době poté, co motorové vozidlo řídil, kdy ještě mohlo být tímto lékařským vyšetřením a následným znaleckým posudkem prokázáno, zda požil alkoholické nápoje až následně ve své provozovně, jak sám uvedl, nebo byl ovlivněn alkoholem již v době řízení motorového vozidla.

27. Při stanovení druhu sankce a její výměry městský úřad zohlednil jednotlivé body § 12 odst. 1 zákona o přestupcích a přihlédl k závažnosti přestupků, ke způsobu jejich spáchání a jejich následkům, k okolnostem, za nichž byly spáchány, k míře zavinění a k osobě pachatele. Přestupky byly spáchány konáním žalobce, a to na místě veřejnosti přístupném, kdy žalobce věděl, případně vědět měl a mohl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, kterým je bezpečnost a plynulost silničního provozu, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí. Žalobce svým závažným jednáním, a to zejména odmítnutím vyšetření ke zjištění jeho ovlivnění alkoholem v době řízení motorového vozidla hrubě porušil povinnosti, vyplývající pro něho ze zákona o silničním provozu. Řízení vozidla je činnost, při které může dojít k újmě na životě, zdraví nebo majetku, kdy toto je objektem, který má zákon chránit, a proto v jednání žalobce je nutné spatřovat jednání s vysokým stupněm

nebezpečnosti, které může narušit zákonem chráněný zájem. Závažnost přestupku je vyjádřena zákonem stanoveným rozmezím sankce. V daném případě jednáním žalobce došlo k hmotné škodě na majetku, ke zranění osob nedošlo. Pokud jde o pohnutky žalobce, tyto městský úřad nehodnotil, jelikož mu nebyly známy. Zda a jakým způsobem byl žalobce postižen v disciplinárním řízení, městský úřad nehodnotil, neboť přestupky, jichž se žalobce svým jednáním dopustil, se v jeho případě v disciplinárním řízení neprojednávají. Pokud jde o osobu žalobce, městský úřad vycházel ze zjištění, že se nejedná o první porušení zákona a že žalobce má záznamy o dopravních přestupcích, což nepochybně prokazuje evidenční karta řidiče, projednávaného jednání se však dopustil poprvé. Za více přestupků projednaných ve společném řízení městský úřad uložil sankci za přestupek nejpřísněji postižitelný, kde je zákonem stanovená hranice od 25 000 Kč do 50 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho do dvou let. Městský úřad vzhledem k výše uvedenému uložil sankci pokuty na spodní hranici sazby sankce zákazu činnosti vzhledem k tomu, že se žalobce projednávaného jednání dopustil poprvé.

28. **Žalobce v odvolání** namítal totéž, co v žalobě. Žalobce zdůraznil, že po návratu z obchodu pil pivo a slivovici v provozovně a poté spal. Výzva policistů takřka 2 hodiny po příjezdu žalobce na provozovnu prokazatelně přetřhla bezprostřední souvislost výzvy policistů s provozem na pozemní komunikaci. Žalobce si nehody nebyl vědom, k jejímu objasnění měl být ustanoven znalec, který by posoudil technické otázky související s předmětnou dopravní nehodou.
29. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí** k námitce o oprávněnosti policie k výzvě na odborné lékařské vyšetření s odběrem biologického materiálu po dopravní nehodě dne 29. 8. 2016 poukázal na to, že dopravní nehoda byla oznámena v čase 15.21 h a první dechové zkoušce se žalobce podrobil v čase 17 h. Rozestup mezi dopravní nehodou a výzvou k orientační dechové zkoušce skutečně čítal asi 120 minut. Čas dopravní nehody stanovil správní orgán s přihlédnutím k výpovědi poškozené, která uvedla, že k obchodu Hruška v Krhové přijela v čase 15.10 h, a když se po pěti minutách vrátila k vozidlu a chtěla odjet, došlo k nárazu do jejího vozidla. Žalovaný si položil otázky, zda žalobce byl povinen podrobit se výzvě podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu k odbornému lékařskému vyšetření s odstupem dvou hodin od dopravní nehody a zda výzva, aby se žalobce podrobil odbornému vyšetření s odběrem biologického materiálu, nebyla nadbytečnou a nepřesahovala rámec povinností vyzývané osoby, když měli policisté k dispozici dvě řádně provedené dechové zkoušky.
30. Žalovaný vyšel ze zákona o silničním provozu - § 5 odst. 1 písm. f) – povinnost řidiče podrobit se citované výzvě, § 124 odst. 10 písm. e) – oprávnění policistů k výzvě, § 2 písm. a) – definice účastníka provozu na pozemních komunikacích, § 2 písm. d) – definice řidiče, dále ze zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, § 2 písm. m) – definice orientačního vyšetření a § 2 písm. n) – definice odborného lékařského vyšetření. Žalovaný zdůraznil, že si pečlivě prověřil stávající judikaturu Nejvyššího správního soudu a odkázal na jeho rozsudek ze dne 28. 3. 2012, č. j. 2 As 130/2011-63, který zdůrazňoval v odvolání žalobce, ale který ovšem nemá s případem žalobce žádnou, ani mlhavou souvislost, protože v daném případě k žádné dopravní nehodě nedošlo a v takovém případě řidič může po odstavení vozidla požívat alkoholické nápoje, jejichž konzumace pak přeruší souvislost s provozem.
31. Dále žalovaný poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2011, č. j. 2 As 1/2011-60, který byl téměř totožný s případem žalobce, a ze dne 14. 7. 2016,

č. j. 9 As 62/2016-34, kdy byl řidič povinen se podrobit výzvě policisty 3,5 h po dopravní nehodě, protože zde bylo důvodné podezření, že se žalobce účastnil dopravní nehody. Zde Nejvyšší správní soud uvedl, že v nejbližších hodinách je souvislost s provozem na pozemních komunikacích, avšak vždy je třeba komplexně zhodnotit okolnosti případu. V případě žalobce žalovaný dospěl v souladu s judikaturou k názoru, že zde souvislost s provozem na pozemních komunikacích byla dána.

32. Výzvu policisty k odbornému vyšetření s odběrem biologického materiálu neshledal žalovaný jako nadbytečnou. Žalovaný poukázal na § 20 odst. 2 zákona o ochraně zdraví, který novelizoval zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, podle kterého v případě, že povinná osoba podle odst. 1 orientační vyšetření odmítne nebo takové vyšetření nelze provést nebo úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské vyšetření. Pokud odborné lékařské vyšetření osoba odmítne, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. Toto ustanovení bylo do zákona o ochraně zdraví implementováno v reakci na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015-45, který zdůraznil, že *odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky, je povinná podrobit se na výzvu dle § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod jejich vlivem, jestliže odmítla orientační vyšetření (§ 16 odst. 2 a 3 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami). Lékařskému vyšetření je povinná podrobit se taktéž osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod vlivem těchto látek, a která se orientačnímu vyšetření sice podrobila nebo podrobit nemohla, je-li u ní zapotřebí zjistit obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky nebo odstranit pochybnosti o správnosti hodnot zjištěných orientačním vyšetřením, ať už v důsledku úmyslného či neúmyslného zmaření měření, nesprávné funkčnosti testovacího přístroje, či jiné nemožnosti jeho použití.*
33. Zákon o ochraně zdraví evidentně nepočítal s možností výzvy k lékařskému vyšetření učiněné s časovou prodlevou při vyšetřování dopravní nehody a nereflektuje ani citovaný rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu. Tento deficit překlenul žalovaný výkladem smyslu a účelu zákona, kterým je prioritně zajištění bezpečnosti účastníků silničního provozu s přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem řešeného případu.
34. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2014, č. j. 1 As 202/2014-28, o nehodě stěžovatele, který nezvládl řízení, nadýchal 1,81 ‰ a 1,68 ‰ a nevyhověl výzvě na odběr krve. Stěžovatel byl uznán vinným za přečin ohrožení pod vlivem návykové látky i za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.
35. V přezkoumávaném případě policisté vyzvali žalobce k lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu evidentně hlavně proto, že orientační vyšetření realizovali s odstupem dvou hodin a nikoliv přímo na místě dopravní nehody. Dále tuto výzvu realizovali v reakci na obhajobu žalobce, že alkohol naměřený při dechové zkoušce pochází z konzumace alkoholu na provozovně až po dopravní nehodě. Tím se skutkově odlišuje tento případ od okolností věci projednávanou Nejvyšším správním soudem v rozsudku č. j. 1 As 202/2014-28. Po žalobci požadované lékařské vyšetření mělo být podkladem pro znalecké posouzení, zda se žalobce dopustil přestupku spočívajícího

v řízení vozidla pod vlivem alkoholu nebo pouze porušení povinností účastníka dopravní nehody zdržet se požití alkoholického nápoje po nehodě po dobu, do kdy to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj. Žalovaný se tak ztotožnil s právním závěrem městského úřadu, že povinnost podrobit se na výzvu policisty vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, se vztahuje i na řidiče, který byl přímým účastníkem silničního provozu před určitým časem, pokud existuje zjevná souvislost mezi důvodem k učinění výzvy a účastí vyzývané osoby v provozu na pozemní komunikaci jakožto řidiče.

36. Cílem § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu normujícím povinnost řidiče v silničním provozu podrobit se na výzvu oprávněné osoby testování na přítomnost alkoholu v organismu, je zjistit, zda vyšetřovaná osoba neprovádí či neprováděla specifickou činnost (například řízení vozidla nebo hnaní zvířat) pod vlivem zakázané látky, která má tu vlastnost, že negativně ovlivňuje psychomotorické schopnosti či sociální chování uživatele. Spolu s navazujícími ustanoveními obsahujícími především sankční normy (trestní či přestupkové právo) předmětná povinnost slouží jako nástroj k zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích a spolupůsobí k tomu, aby nevznikaly v silničním provozu škody na majetku a zdraví, jejichž riziko je právě při ovlivnění alkoholem či drogami velmi vysoké.
37. Žalovanému bylo známo z úřední činnosti, že zpětný propočet hladiny alkoholu lze provést relevantně s odstupem 15 hodin od rozhodné události, a to i tehdy, jestliže vyšetřovaná osoba prohlašuje, že v době mezi rozhodnou událostí vyšetřením měla pít alkohol. Za základ zejména zpětného přepočtu hladiny alkoholu v krvi je možno použít pouze spolehlivě zjištěnou hladinu alkoholu v krvi, nejlépe určenou po dvojím odběru krve. Je všeobecně známou skutečností, že dechové analyzátory mají svou chybovost, která se odečítá ve prospěch zjištěné hladiny alkoholu u pachatele přestupku (0,24 ‰). Tato stanovená tolerance vychází z chybovosti dechového analyzátoru. Obecně je známo, že pouze plynová chromatografie je jednoznačně schopna rozlišit etanol od dalších alkoholů a jiných látek. U dechových analyzátorů totiž může nastat falešná pozitivní reakce i na jiné látky než na alkohol. Soudní znalec je i v případě zajištění odpovídajících pozitivních dechových zkoušek a výsledku stanovené hladiny alkoholu v g/kg z odběru krve schopen provést srovnání variant požitého alkoholu sděleného obviněným s výsledky odběru krve a určit podle vzorového propočtu, nakolik jednotlivé výsledné varianty korespondují či nekorespondují s výsledky vzorků krve. Pokud varianty propočtu nekorespondují, provádí se zpětný přepočet z výsledku rozboru krve s odečtením alkoholu požitého po nehodě. Pokud žádná z variant nekoresponduje s výsledky hladin alkoholu s výsledky hladin ve vzorcích krve, nelze za těchto okolností hladinu alkoholu v krvi v době odběrů vysvětlit jen požitým alkoholem po nehodě. V takovém případě znalec provádí zpětný přepočet z objektivně zjištěné hladiny alkoholu v krvi na dobu nehody a následně se od výsledku odečte hladina alkoholu vzniklá vypitím alkoholu po nehodě. V případě, že řidič vyrukuje během správního řízení s více než jednou variantou zkonsumovaného alkoholu v jiném čase nebo hodnotě (po nehodě), provedou se propočty na oba odběry krve. Úskalí zpětných propočtů spočívá v tom, že z výsledků dechových zkoušek ani odběru krve nelze nijak blíže upřesnit dobu požívání alkoholu. Soudní znalec provádí propočty a z nich plynoucí závěry podle údajů uvedených v předloženém spisovém materiálu. Pokud by jakkoliv byly některé vstupní údaje pro vypracování znaleckého posudku výpovědí žalobce změněny, musí se provést další propočty. Podle žalovaného tyto specifické odborné atributy zpětného přepočtu určení hodnoty alkoholu k určitému časovému

okamžiku vyšetření Nejvyšší správní soud ve shora vyloženém v rozsudku sp. zn. 9 As 62/2016 úplně pominul.

38. Žalovaný zdůraznil, že výzva policistů nemohla proběhnout dříve, neboť trvalo asi dvě hodiny, než policie žalobce vypátrala, a to i přesto, že ji řidička poškozeného vozidla ihned po nárazu informovala. Žalovaný neshledal v postupu poškozené ani policie nepřiměřené prodlevy. Výzva policie, aby se žalobce podrobil vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, byla v daném případě zcela namístě, neboť žalobce měl dopravní nehodu a policisté měli na základě jednání s žalobcem podezření, že žalobce je pod vlivem alkoholu a mohl tak být pod jeho vlivem i při dopravní nehodě, a to i přestože žalobce tvrdil, že pil až po dopravní nehodě. Tím spíše byla výzva k lékařskému vyšetření zcela namístě. Rozhodující je, že policisté pojali důvodné podezření, které mělo být potvrzeno či vyvráceno lékařským vyšetřením, protože vyšetřovali okolnosti dopravní nehody po dvou hodinách. Žalobce ovšem lékařské vyšetření spojené s odběrem biologického materiálu v lékařském zařízení odmítl. Spáchání této skutkové podstaty přestupku je přestupkem trestaným pokutou ve výši od 25 000 Kč do 50 000 Kč a zákazem činnosti (řízení motorových vozidel) od jednoho roku do dvou let. Z toho je zřejmé, že v případě odmítnutí zjištění ovlivnění řidiče alkoholem zákonodárce presumuje jeho požití řidičem. V bodovém hodnocení jednání řidiče spočívající v odmítnutí podrobit se vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, je sjato zaznamenáním sedmi bodů do karty řidiče.
39. Žalovaný zdůraznil, že povinnost podrobit se vyšetření na přítomnost alkoholu či jiné návykové látky je navíc obecně notoricky známou věcí a patří mezi základní a nejvýznamnější atributy silničního provozu. Nelze vůbec uvažovat o tom, že by si žalobce důsledky svého jednání neuvědomil nebo si je bez poučení policisty uvědomit nemusel. Žalobce byl výslovně policisty seznámen s tím, že měl mít přímý podíl na zavinění dopravní nehody, což byl důvod k výzvě podrobit se vyšetření ke zjištění přítomnosti alkoholu. Ke zjištění nemohly postačovat pouze dvě dechové zkoušky, ale bylo nutno provést i odběr biologického materiálu (krve/moči) ve zdravotnickém zařízení. Žalovaný shledal jako nesprávný výklad žalobce, že časový odstup od řízení vozidla jej zprošťoval povinnosti podrobit se na výzvu policisty popisovanému vyšetření.
40. Žalobce spáchanými skutky přímo porušil, nikoliv jen ohrozil, bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, kterou se vyjadřuje zájem společnosti na ochraně života a zdraví osob a ochraně majetku. Přímé porušení bezpečnosti silničního provozu spatřoval žalovaný v dopravní nehodě žalobce, při které poškodil vozidlo zaparkované naproti parkovišti, odkud vycouval. Žalobce tím bezesbytku naplnil i formální znaky události označené za dopravní nehodu v § 47 odst. 1 zákona o silničním provozu, podle kterého jde o událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárii nebo srážku, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.
41. Pro odpovědnost za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu je zcela nerozhodné, zda žalobce způsobil dopravní nehodu pod vlivem alkoholu či nikoliv, a tato skutečnost tak ani nebyla předmětem dokazování před městským úřadem.
42. Ve vztahu k žalobě žalovaný v napadeném rozhodnutí dále k prokázání dopravní nehody ustanovením soudního znalce z oboru dopravy uvedl, že žalobce v trestním řízení nepopřel účast na dopravní nehodě, ale v přestupkovém řízení namítal, že si městský úřad posoudil

vlastní činností technické otázky související s předmětnou dopravní nehodou, ačkoliv měl přizvat znalce z příslušného oboru. Závěry městského úřadu shledal žalobce jako spekulativní. Žalovaný proti tomu uvedl, že městský úřad posuzoval příčinu a následek jednoduché dopravní nehody, kterou si mohl posoudit sám bez znalce z oboru dopravy. S přihlédnutím k výpovědi poškozené se dopravní nehoda udála tak, že žalobce při couvání s vozidlem narazil levou zadní částí vozidla do pravých zadních dveří vozidla poškozené a odjel z místa dopravní nehody pryč. Odpovědnost za provedení bezpečného a správného úkonu couvání tak, aby nebyli ohroženi účastníci provozu na pozemních komunikacích, ležela jediné a pouze na žalobci, po kterém je při couvání z kolmého parkovacího místa zcela spravedlivé požadovat naplnění § 24 odst. 2 zákona o silničním provozu, které zakazuje couvajícímu řidiči ohrožení ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích. Ve správním řízení nebylo třeba zjišťovat ani ověřovat, zda poškozená mohla dopravní nehodě zabránit, když se sama porušení pravidel silničního provozu nedopustila. Z fotodokumentace vozidla poškozené (v původním postavení po dopravní nehodě) vyplynulo, že vozidlo zaparkovala naproti parkoviště pro kolmé stání vozidel způsobem, který pravidlům silničního provozu neodporoval. Otázkou k právnímu posouzení bylo zjistit, kdo porušením pravidel silničního provozu dopravní nehodu vyvolal, nikoliv kdo a jak jí mohl zabránit. Pokud by žalobce situaci v silničním provozu za sebou sledoval, měl a mohl zaparkované vozidlo za sebou spatřit a provést couvání tak, aby se zaparkovanému vozidlu vyhnul a nezpůsobil na něm škodu. K posouzení děje dopravní nehody proto bohatě postačovaly odborné zázemí a odborná znalost městského úřadu, což obdobně konstatoval i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 14/2013-23, kdy šlo rovněž o jednoduchou dopravní nehodu na parkovišti způsobenou nepozorností couvajícího řidiče.

43. K námitce nezákonného provedení ústního jednání dne 20. 3. 2017 v nepřítomnosti žalobce žalovaný poukázal na to, že městský úřad nařídil celkem tři ústní jednání a v každém jednotlivém předvolání byl žalobce městským úřadem řádně poučen o svých procesních právech. Městský úřad žalobce detailně seznámil s tím, aby bezodkladně v případě, že se nemůže ve stanovenou dobu ze závažných důvodů dostavit, toto oznámil městskému úřadu, který ho předvolal. Omluva musela být učiněna písemně nebo ústně do protokolu a závažný důvod neúčasti na nařízeném ústním jednání bylo nutné řádně a věrohodně doložit.
44. Z prvního jednání nařízeného na 13. 12. 2016 se žalobce omluvil nejprve telefonicky dne 7. 12. 2016, aby o dva dny později doručil městskému úřadu v kopii rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti vystavené dne 27. 7. 2016 (o pracovní neschopnosti od téhož dne). Omluvu z ústního jednání městský úřad akceptoval a nařídil druhý termín na 9. 1. 2017. I tady použil žalobce stejný scénář omluvy. Nejprve se omluvil telefonicky dne 21. 12. 2016, aby následující den doložil důvod omluvy písemným kardiologickým vyšetřením. Městský úřad opět omluvu akceptoval a nařídil třetí ústní jednání na 20. 3. 2017. V předvolání městský úřad zdůraznil mimo jiné, že *v případě omluvy ze zdravotních důvodů je nutno doložit originál lékařského potvrzení, z něhož musí být zřejmé, z jakého důvodu se nemůže obviněný ke správnímu orgánu dostavit. Fotokopie rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti nebudou správním orgánem uznány.*
45. Podle žalovaného byl požadavek na předložení originálů rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti namístě. Žalobce v reakci na tento požadavek městskému úřadu sdělil (podle úředního záznamu o telefonickém hovoru ze dne 27. 2. 2017), že byl u lékaře, který

mu žádné potvrzení, které po něm městský úřad chce, nedá a že musí stačit neschopenka, která je platná. Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti z hlediska náležitostí vyvolává pochybnosti. Už jen fakt, že je v rozhodnutí přeškrtnut oddíl „Název a adresa zaměstnavatele“, kdy nečitelné slovo (pravděpodobně R. s. r. o.), je přeškrtnuto a nahrazeno slovním spojením „J. S.“, budí nedůvěru. Požadavek na předložení originálního dílu rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti městský úřad vznesl vůči žalobci zcela oprávněně. Ač bez odůvodnění rozhodnutí nemůže žalovaný přezkoumatelným způsobem zjistit, proč vlastně městský úřad omluvu z ústního jednání neakceptoval (zda proto, že samotná kopie vyvolávala pochybnosti nebo že důvody omluvy bránící v účasti na jednání dne 20. 3. 2017 nebyly řádně doloženy), je evidentní, že městský úřad přistupoval v průběhu samotného procesu v pořadí k třetí omluvě z ústního jednání zdrženlivě a rezervovaně. Dle žalovaného je třeba důrazně odmítnout tezi žalobce, že si městský úřad měl vystačit s „neschopenkou“, která je stále platná, protože mu lékař požadované potvrzení nevydal.

46. K oprávněnosti omluvy neúčasti u ústního jednání lze jen odkázat na doktrinní výklad k § 59 správního řádu, podle kterého závažným důvodem pro omluvu z jednání je zejména pracovní neschopnost uznaná lékařem (a další vyjmenované důvody). Zda se jedná v daném případě o závažný důvod k omluvě, posoudí správní orgán v rámci svého správního uvážení při respektování předvídatelnosti rozhodnutí. Při svém rozhodování správní úřad vždy přihlíží k individuální charakteristice případu i osobnosti předvolaného. Tento výklad shodně uvádí jak publikace Správní řád – komentář. I. vydání od Josefa Vedrala, vydaného v nakladatelství Polygon v červnu 2006, a tak i kniha Správní řád – nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami autora Radka Ondruše, kterou vydalo nakladatelství Linde Praha a. s. v roce 2005. Je třeba pouze zdůraznit zákonný požadavek zásady legitimního očekávání podle § 2 odst. 4 správního řádu, podle kterého jsou správní orgány povinny dbát, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Správní orgán by tedy měl v podobných případech posuzovat omluvy podobným způsobem. S odkazem na § 74 odst. 1 zákona o přestupcích za vadu řízení se považuje, pokud věc je projednána v nepřítomnosti obviněného, který se nedostavil bez náležité omluvy, ale je tady existence důležitého důvodu. Z hlediska povinnosti součinnosti obviněného však musí správní orgán i při existenci důležitého důvodu zhodnotit i závažnost skutečnosti, pro kterou mu obviněný nedoručil náležitou omluvu. Na druhou stranu náležitá omluva vždy předpokládá existenci důležitého důvodu. Hodnocení toho, zda se v konkrétním případě jedná o náležitou omluvu, respektive důležitý důvod, provádí správní orgán i s ohledem na dosavadní průběh řízení. Může nastat i situace, kdy důvod neúčasti, který správní orgán akceptoval při omluvě z prvního termínu ústního jednání, nemusí být dostačující při omluvách opakovaných. V rozsudku ze dne 21. 2. 2013, č. j. 9 As 101/2012-60 Nejvyšší správní soud zdůraznil, že je nutno s každou další omluvou úzkostlivěji dbát na to, aby správnímu orgánu byly relevantně doloženy důvody, pro které má správní orgán opakovaně přeložit termín ústního jednání. Minimálně při druhé omluvě v dané věci měl žalobce uvést, jakými zdravotními obtížemi trpí a zda jsou trvalého či opakujícího se rázu, či zda šlo o úraz, včetně předpokládané doby léčení. Orgány aplikující právo musí při své činnosti postupovat tak, aby interpretační aplikační právní problémy řešily s maximální mírou racionality (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2005, č. j. 2 Afs 202/2004-43). Je třeba uvážit, zda žalobce právo na omluvu z jednání nezneužíval (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 99/2013-36). Institut omluvy z ústního jednání nesmí znemožnit realizaci jeho

procesních práv, avšak omluva nesmí být toliko nástrojem k průtahům v řízení, které cílí k zániku odpovědnosti za přestupek. Základním předpokladem efektivity správního řízení je vzájemná součinnost a spolupráce správních orgánů a účastníků řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2008, č. j. 5 As 44/2007-93).

47. Není tedy povinností správního orgánu mechanicky akceptovat ve prospěch obviněného každou předloženou omluvu z ústního jednání s objektivními důvody neúčasti obviněného na ústním jednání a mechanicky, téměř až strojově nařizovat další a další termíny ústního jednání. Taková činnost bez vlastního správního uvážení by mohla vést až k absurdnímu závěru cíleně vystavěné obstrukce spojené se zánikem odpovědnosti za přestupek podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. Věc má být vyřízena bez zbytečných průtahů v přiměřené lhůtě (srov. náleze Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 83/96, neboť i stát má právo na spravedlivý proces).
48. Podle žalovaného v daném případě byl žalobce k ústnímu jednání na 20. 3. 2017 řádně předvolán i poučen. Z rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti ze dne 27. 7. 2016 nebylo prokázáno, že dne 20. 3. 2017 byl žalobce stále v pracovní neschopnosti. Jestliže byl žalobce naposledy u lékaře podle doloženého rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti a dne 16. 11. 2016 lékař pracovní schopnost neukončil, měl na dílu II rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti vyznačit datum příští kontroly, jak to učinil v předchozích případech. Pokud žalobce doložil takto neúplně vyplněné rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, nebylo zřejmé, zda jeho pracovní neschopnost trvala, a proto žalobce neprokázal, že v den ústního jednání u něj byla taková závažná překážka, která mu bránila dostavit se k ústnímu jednání. Důkazní povinnost v tomto směru stíhala jedině žalobce. Proto nemůže uspět žalobce ani se svojí obhajobou, že mu ošetřující lékař pokračování v pracovní neschopnosti nevystaví. I tento argument předestřený žalobcem paradoxně nahrává účelovému tvrzení žalobce o jeho pokračující zdravotní neschopnosti, kterou nebyl ochoten posvětit ani ošetřující lékař. Žalovaný tedy uzavřel, že z omluvy ze dne 20. 3. 2017 a přiloženého rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti v žádném směru nevyplývá, nakolik nepříznivý byl zdravotní stav žalobce, tj. zda mu skutečně nedovoloval účast na jednání před správním orgánem. Městský úřad proto nepochybil, když provedl ústní jednání v nepřítomnosti žalobce.
49. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
50. I když žalovaný v daném případě nenavrhoval odmítnutí žaloby, soud se projednatelností žaloby zabýval z úřední povinnosti.
51. Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žalobní body jsou povinnou náležitostí žaloby a musí z nich být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.
52. Smyslem uvedení žalobních bodů [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] je jednoznačné ustavení rámce požadovaného soudního přezkumu ve lhůtě zákonem stanovené k podání žaloby. Zákonný požadavek je proto naplněn i jen zcela obecným a stručným – nicméně srozumitelným a jednoznačným – vymezením skutkových i právních důvodů tvrzené nezákonnosti nebo procesních vad správního aktu tak, aby bylo zřejmé, v jaké části a z jakých hledisek se má soud věci zabývat (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78).

53. Žalobce, ač zastoupen advokátem, uvedl pouze, že *správně neměl být žalobce uznán povinným podrobit se výzvě podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu k odbornému lékařskému vyšetření s odstupem dvou hodin od předmětné dopravní nehody. Správně měla být výzva policejního orgánu, aby se žalobce podrobil odbornému vyšetření s odběrem biologického materiálu, považována za nadbytečnou a přesahující rámec povinností vyzvané osoby, protože policisté měli k dispozici dvě řádně provedené dechové zkoušky žalobce. Správně měl být k prokázání dopravní nehody ze dne 29. 8. 2016 ustanoven soudní znalec z oboru doprava. Správně se nemělo konat ústní jednání městského úřadu dne 20. 3. 2017 v nepřítomnosti žalobce. Žalobci byl uložen nepřiměřeně přísný trest, a to jak pokud jde o výši pokuty, tak především pokud jde o sankci zákazu řízení.*
54. Z uvedeného je přesto zjevné, se kterými závěry žalobce nesouhlasil a měl na ně opačný názor. Ostatně, žalovaný ve vyjádření k žalobě na žalobu odpovídajícím způsobem reagoval. Proto soud již nevyzýval žalobce k dalšímu doplnění žaloby, žaloba žalobní body obsahuje, byť stručné, ale konkrétní. Tyto žalobní body jsou z hlediska § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. na hranici projednatelnosti a soud je proto posuzoval podle zásady *in dubio mitius* (v pochybnostech mírněji), aby se nedopustil přepjatého formalismu a neodmítl zcela žalobci přístup k soudu. Na druhou stranu, žalobce je sám odpovědný za rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí. Navíc byl zastoupen advokátem, který však do dne vydání rozsudku žalobu vůbec nijak nedoplnil. Doplnění mohl advokát učinit kdykoliv, rozšíření včasných žalobních bodů není vázáno na lhůtu podle § 71 odst. 2 s. ř. s. Advokáta si žalobce vybral sám.
55. Míra precizace žalobních bodů do značné míry předurčuje, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí a posoudí ho. Není namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci advokáta žalobce (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, www.nssoud.cz). Obsah a kvalita žaloby tak v podstatě předurčují obsah a kvalitu rozhodnutí soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, sp. zn. 7 Afs 104/2004). Při úvahách soudu o tom, zda se jedná či nejedná o řádně formulovaný žalobní bod, případně zda žaloba vůbec nějaký dostatečně individualizovaný žalobní bod obsahuje, je nutno respektovat princip materiálního právního státu a především samotné poslání správního soudnictví a neuchylovat se k přepjatému formalismu. Nepřiměřeně přísný výklad náležitostí správní žaloby podle § 71 odst. 1 s. ř. s. by mohl představovat porušení čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a v důsledku toho i nepřípustný zásah do práva na soudní ochranu proti rozhodnutí orgánů veřejné správy dle čl. 36 odst. 2 Listiny (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2000, sp. zn. IV. ÚS 484/99). Soud může při posuzování náležité formulace žalobních bodů do jisté míry zohlednit rovněž předmět předcházejícího správního řízení (srov. Blažek, T., Jirásek, J., Molek, P., Pospíšil, P., Sochorová, V., Šebek, P.: Soudní řád správní - online komentář. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2016, k § 71 s. ř. s.).
56. Jako **nedůvodnou** shledal soud žalobní námitku, že žalobce neměl být vyzván k vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.
57. Podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele,

ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.

58. Podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.*
59. Zvláštním předpisem, na který obě uvedená ustanovení odkazují, je zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku.
60. Obdobným případem se zabýval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 2. 2011, č. j. 2 As 1/2011-60, a uvedl, že: „aby došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku ve smyslu uvedených ustanovení, musí dojít ke kumulativnímu naplnění následujících podmínek: 1. přestupek je spáchán v provozu na pozemních komunikacích, 2. řidič (přestupce) je kvalifikovaně vyzván k podrobení se vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, 3. tomuto vyšetření se řidič odmítne podrobit, 4. vyšetření není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví. Pokud je dostatečně prokázáno splnění všech vymezených podmínek, dojde k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu - v odkazovaném případě dříve § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích ve znění účinném od 31. 7. 2011.
61. V posuzovaném případě ze spisového materiálu vyplynulo, že žalobce byl kvalifikovaně vyzván k tomu, aby se podrobil vyšetření na přítomnost alkoholu, přičemž tomuto vyšetření se odmítl podrobit (v podrobnostech níže). Žalobce svoji argumentaci stavěl ve správním řízení na tvrzení, že v okamžiku výzvy k podrobení se vyšetření na přítomnost alkoholu nebyl řidičem a neúčastnil se provozu na pozemních komunikacích a nehody si nebyl vědom a v žalobě žalobce namítal, že výzva k vyšetření byla nadbytečná, protože policisté již měli k dispozici dvě řádně provedené dechové zkoušky žalobce a dále že k výzvě došlo dvě hodiny od předmětné nehody. Žalobce tedy zpochybnil naplnění podmínky vymezené pod bodem 1, totiž že přestupek byl spáchán *v provozu na pozemních komunikacích*.
62. V daném případě došlo k následujícím relevantním událostem:
- Dne 29. 8. 2016 v 15.21 h poškozená policii oznámila dopravní nehodu, ke které mělo dojít v obci Krhová naproti obchodu Hruška.
 - Poškozenou byli policisté informováni, že na této nehodě mělo mít účast vozidlo registrační značky začínající 1Z6. Řidič tohoto vozidla však z místa nehody ujel. Z evidencí dostupných policii zjistila policie žalobce jakožto provozovatele tohoto vozidla.
 - Hlídka policie našla žalobce i vozidlo s uvedenou registrační značkou v blízkosti bývalého JZD. Zde poškozená poznala vozidlo, které nehodu způsobilo. Policisté provedli dokumentaci místa nehody i obou zúčastněných vozidel.
 - Hlídka policie vyzvala žalobce po nalezení v 17.00 h k podrobení se dechové zkoušce za účelem zjištění přítomnosti alkoholu. Podle této zkoušky měl žalobce v dechu poprvé 1,54 ‰ a při druhé dechové zkoušce v 17.06 h 1,61 ‰ alkoholu.

Následně se žalobce odmítl podrobit lékařskému vyšetření spojenému s odběrem vzorku biologického materiálu.

63. Žalobce zpochybnil pravomoc orgánů policie učinit výzvu ve smyslu § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu v situaci, kdy nebylo dostatečně prokázáno, že se vyzývaná osoba provozu účastnila. Žalobce střídavě (a nepřesvědčivě) od počátku zpochybňoval, že se uvedené dopravní nehody neúčastnil. S uvedeným názorem žalobce se soud s ohledem na nesporné skutkové okolnosti případu neztotožnil, naopak, přisvědčil názoru správních orgánů.
64. Jak již uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 2. 2011, č. j. 2 As 1/2011-60, jakkoli jazykový výklad interpretovaného ustanovení, tj. že přestupek byl spáchán „*v provozu na pozemních komunikacích*“, může svádět k závěrům, že osoba, která se přímým způsobem neúčastní provozu na pozemních komunikacích jako řidič, tedy účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové vozidlo [§ 2 písm. d) zákona o silničním provozu], nemůže být podrobena výzvě ve smyslu § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, jednalo by se o závěr rozporný s účelem § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, který reflektuje porušení povinnosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, a tedy o závěr nesprávný.
65. Účelem předmětného ustanovení § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, je totiž potřeba zajistit spolupráci účastníka provozu na pozemních komunikacích se správními orgány, a to bez ohledu na to, zda se v okamžiku výzvy jedná o účastníka přímého, tj. řidiče před výzvou bezprostředně řídícího motorové vozidlo. Řidičem, na něhož se vztahuje povinnost vymezená v § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, bude i ten řidič, který byl přímým účastníkem silničního provozu před určitým časovým okamžikem. Musí zde však existovat na první pohled zjevná souvislost mezi důvodem k učinění výzvy a účastí vyzývané osoby v provozu na pozemních komunikacích jakožto řidiče. Ačkoliv tedy v okamžiku, kdy se žalobce měl na základě kvalifikované výzvy podrobit vyšetření na přítomnost alkoholu, nebylo ještě dostatečně prokázáno, že se účastnil oznámené dopravní nehody, nejedná se o skutečnost, která by mohla zbavit policejní orgány oprávnění učinit výzvu ve smyslu § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu. Rovněž následky plynoucí z naplnění skutkové podstaty přestupku ve smyslu § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu zůstávají samozřejmě zachovány.
66. Správní orgány v této věci uvážily správně, pokud první podmínku k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu vyložily v tom smyslu, že přestupek musí být spáchán „*v souvislosti s provozem na pozemních komunikacích*“. Tato souvislost je v daném případě dána především svědectvím druhého účastníka dopravní nehody, který si poznamenal registrační značku vozidla žalobce, a rovněž ztotožněním žalobce s řidičem tohoto vozidla ze strany tohoto účastníka, výpovědí nezletilého svědka a v kontextu se zjištěním celkového skutkového stavu (včetně vysvětlení dělníků na místě nehody), a to ještě před učiněním výzvy k podrobení se kontrole na přítomnost alkoholu. Tyto indicie, dále společně s výpovědí policistů, poškozené, výpovědí žalobce a fotografiemi místa nehody a obou vozidel, oprávněně vedly policejní orgány k důvodnému podezření (nikoliv však k bezpečnému zjištění), že žalobce byl účastníkem nehody. Přestože nakonec řízení o přestupku podle § 47 odst. 2 písm. d), odst. 3 písm. g) žalovaný zastavil, nejedná se o skutečnost, která by žalobce bez dalšího zbavovala odpovědnosti za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.

67. Lze tedy učinit dílčí závěr, že první podmínka skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu bude naplněna i tehdy, bude-li zřejmá souvislost s účastí vyzývané osoby v provozu na pozemních komunikacích. Ze skutkových okolností daného případu, ke kterým je třeba přiřadit i rozumně odůvodněný časový interval po oznámení dopravní nehody (necelé 2 hodiny), v němž byl žalobce vyzýván k podrobení se vyšetření na přítomnost alkoholu za situace, kdy bylo známo, že žalobce nehody z tohoto místa ujel, není o této souvislosti pochyb. Opačný závěr by v obecné rovině mj. zvýhodňoval ty řidiče, kteří svoji účast na dopravní nehodě „řeší“ opuštěním místa nehody ve snaze zbavit se odpovědnosti za takové jednání v naději, že nebudou dopadeni.
68. Nyní je proto možné přejít k posouzení, zda byla naplněna i druhá podmínka skutkové podstaty přestupku, tj. zda se žalobce odmítl ke kvalifikované výzvě podrobit vyšetření na přítomnost alkoholu. Druhá stěžejní námitka žalobce totiž spočívala v tvrzení, že výzvě podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu vyhověl tím, že sám dobrovolně uznal konzumaci alkoholu a byly provedeny řádně dvě dechové zkoušky, které toto tvrzení potvrdily. K této úvaze žalobce se však nemohl soud rovněž přiklonit.
69. Přiznání konzumace alkoholických nápojů ještě před provedením vyšetření na přítomnost alkoholu nezabavuje vyzývanou osobu odpovědnosti za přestupek spočívající v odmítnutí podrobit se takovému vyšetření. Je třeba zdůraznit, že při vzniku odpovědnosti za tento přestupek se vůbec nezohledňuje, zda vyzývaná osoba skutečně požíla či nepožíla alkoholický nápoj. To není v daném případě fakticky relevantní, neboť účelem tohoto právního nástroje je zajištění spolupráce vyzývané osoby se správními orgány. Tato spolupráce přitom musí být v zásadě zajištěna aktivním jednáním vyzývané osoby spočívajícím v tom, že se podrobí vyšetření na přítomnost alkoholu.
70. V tomto ohledu je možné odkázat na ustálenou judikaturu ve věci přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi. Jak uvedl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 As 33/2007-150, *účelem zákona o přestupcích zde není trestat řízení motorového vozidla po požití alkoholu, ale zajistit potřebnou spolupráci podezřelého se správními orgány, resp. trestat odmítnutí takové spolupráce, která je nutná pro řádné vyšetření případného jiného přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi* (obdobně viz rozsudek ze dne 1. 2. 2006, č. j. 1 As 7/2005-78). V rozsudku ze dne 25. 8. 2004, č. j. 2 As 35/2004-53, publ. pod č. 406/2004 Sb. NSS, pak Nejvyšší správní soud podotknul, že odmítnutí podrobit se příslušnému vyšetření představuje procesně závadné jednání, kterým je bráněno správním orgánům, aby došlo k zajištění důkazů svědčících pro zjištění souvisejících přestupků [zde požití alkoholického nápoje před či při výkonu činnosti, při níž by mohlo dojít k ohrožení zdraví lidí nebo poškození majetku podle přestupků vymezených v ustanovení § 30 odst. 1 písm. h) nebo ch) zákona o přestupcích].
71. Co se týká čtvrté podmínky skutkové podstaty předmětného přestupku, tedy zda vyšetření žalobce nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví, postačí uvést, že žalobce při odmítnutí vyšetření ani nepoukazoval na případný negativní vliv takového vyšetření. Relevantnost takto zdůvodněného odmítnutí by nicméně mohla potvrdit či vyvrátit teprve kvalifikovaná osoba (lékař); to však žalobce neumožnil. Přitom je takový postup žalobce nelogický. Pokud byl totiž přesvědčen, že se dopravní nehody neúčastnil, ani případné pozitivní vyšetření na přítomnost alkoholu (na kterou ostatně sám poukazoval) by

nemohlo být důvodem k jeho postihu, tvrdil-li, že alkohol požil až po ukončení jízdy v motorovém vozidle.

72. Jako **nedůvodnou** shledal soud námitku, že z důvodu řádně provedené dechové zkoušky nebylo třeba vyšetření podle zvláštního předpisu.
73. Touto otázkou se správní soudy již opakovaně zabývaly. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015-45, č. ve Sb. NSS 3441/2016, odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky, je povinna podrobit se na výzvu dle § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona o silničním provozu, osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod jejich vlivem, jestliže odmítla orientační vyšetření (§ 16 odst. 2 a 3 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami). Lékařskému vyšetření je povinna podrobit se taktéž osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod vlivem těchto látek, a která se orientačnímu vyšetření sice podrobila nebo podrobit nemohla, je-li u ní zapotřebí zjistit obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky nebo odstranit pochybnosti o správnosti hodnot zjištěných orientačním vyšetřením, ať už v důsledku úmyslného či neúmyslného zmaření měření, nesprávné funkčnosti testovacího přístroje, či jiné nemožnosti jeho použití.
74. V posuzovaném případě žalobce dne 14. 10. 2016 policii v trestním řízení vypověděl, že při nákupu v obchodě pod žádným vlivem nebyl a že si doma po obědě otevřel pivo, pak se naštvál po hádce s manželkou a pil pivo (jednu a $\frac{3}{4}$ PET láhve o obsahu 1,5 l desetistupňového piva) a slivovici. Žalobce uvedl, že odmítl lékařské vyšetření, protože byl už ve své provozovně a bylo zřejmé, že pil. Policista L. H. dne 2. 9. 2016 vypověděl, že necelé dvě hodiny po nehodě ze žalobce byl velmi cítit alkohol. Podle výpovědí obou policistů žalobce měnil výpovědi, což je zjevné i z citovaných záznamů a protokolů.
75. Soud se shoduje se správními orgány, že v tu chvíli (těsně před výzvou k lékařskému vyšetření) nebylo s ohledem na situaci zjevné, kdy žalobce alkohol požil – jestli před nehodou nebo po nehodě a kdy po nehodě. Proto bylo nutné obstarat mimo (orientační) dechovou zkoušku další důkaz, a to lékařské vyšetření spojené s odběrem biologického materiálu. Pouze tak bylo možné prokázat či vyvrátit tvrzení žalobce o době a množství požitého alkoholu.
76. Z jiných posuzovaných případů je totiž známo, že hladina alkoholu v dechu či krvi stoupá či klesá v závislosti na době jeho požití – srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 5 As 126/2011-77, podle kterého *tvrzení o požití džusu, v němž byla přimíchána vodka, bezprostředně před jízdou, o čemž údajně žalobce nevěděl, vyhodnotil dle názoru Nejvyššího správního soudu žalovaný správně jako účelové, neboť mělo-li by tomu tak být, hodnoty, které byly opakovaně naměřeny, by musely stoupat, nikoli klesat.*
77. Pochybnosti do zjišťovaného skutkového stavu a tvrzení žalobce, že pil alkohol až doma, resp. ve své provozovně po nehodě, vneslo odborné vyjádření toxikologa ze dne 18. 10. 2016, vyžádané policií. Podle tohoto vyjádření u muže o hmotnosti 68 kg po požití 2,6 l desetistupňového piva a 0,3 l slivovice s obsahem etanolu 50 % při resorpčním efektu 20 % a eliminačním faktoru 0,12 – 0,20 g/h by dosahovala hladina alkoholu v krvi na vrcholu vstřebávací fáze, tj. asi jednu hodinu po ukončení pití hodnoty v rozpětí asi 2,2 – 2,4 g/kg (pozn. soudu: policie se však dotazovala na muže o hmotnosti 93 kg a výšce 168 cm, jak vypověděl žalobce dne 14. 10. 2016). Odborné vyjádření tak nebylo použitelným

důkazem (a ani nebylo použito). Tím spíše bylo v daném případě potřebné pokračovat v dokazování a obstarat lékařské vyšetření.

78. Soud **nepřisvědčil** žalobci v tom, že bylo třeba **ustanovení znalce** z oboru doprava. Soud především zdůrazňuje, že přezkumné soudní řízení správní se týká přestupků spáchaných porušením § 24 odst. 2 zákona o silničním provozu (otáčení, couvání) a porušením § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, podle kterého *řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem*. Ustanovení znalce z oboru doprava se míjí s přezkoumávanými skutkovými a právními závěry. Povinnost řidiče podrobit se citovanému vyšetření není vázána na spáchání nehody. Přesto dopravní nehoda byla prokázána výpovědí poškozené, nezletilého svědka, dvou vyslechnutých policistů a fotodokumentací, které byly v souladu s úředními záznamy policie, vysvětlením žalobce policii dne 14. 10. 2016 (citováno výše), vysvětlením dělníků na místě nehody (vyplývá ze spisu policie, zejména vysvětlení policistů podle úředních záznamů), zprávou policie ze dne 26. 10. 2016 o výsledku zkráceného přípravného řízení s návrhem na odevzdání věci a odevzdání věci městskému úřadu Okresním státním zastupitelstvím ve Vsetíně ze dne 27. 10. 2016 (podle výroku i odůvodnění o nehodě neměl státní zástupce o spáchání nehody žalobcem pochybnosti; odevzdání věci učinil z důvodu, že nebylo prokázáno, že žalobce alkoholické nápoje požil před nehodou). Soud se ztotožnil s právním závěrem správních orgánů obou stupňů, že v jednoduchém případě, jako byl tento, existenci a příčinu dopravní nehody může posoudit správní orgán bez znaleckého posudku.
79. Neopodstatněná je **námítka**, že městský úřad neměl konat dne 20. 3. 2017 **ústní jednání v nepřítomnosti žalobce**. Žalobce tuto námitku nijak neodůvodnil.
80. Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích *o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu*.
81. Z citovaného ustanovení tedy vyplývají obligatorní podmínky pro projednání věci v nepřítomnosti osoby obviněné ze spáchání přestupku: (I) obviněný musí být především řádně předvolán a poučen o tom, v jakých případech může správní orgán jednat bez jeho účasti; (II) obviněný se odmítne k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.
82. Městský úřad žalobce řádně předvolal na 13. 12. 2016, na 9. 1. 2017 a na 20. 3. 2017 a ve všech předvoláních řádně žalobce poučil, mj. podle § 73 odst. 2 a § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a podle § 36 odst. 1 – 3 správního řádu. Všechna předvolání žalobce převzal do vlastních rukou a reagoval na ně omluvami citovanými výše. Dne 22. 12. 2016 žalobce doložil zprávu kardiologické ambulance ze dne 30. 11. 2016, podle které měl domluvu na rekonvalescenci dne 9. 1. 2017.
83. Pokud jde o podmínku druhou, výklad pojmu *náležitá omluva* byl předmětem řady rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Podmínky náležité omluvy jsou shrnuty například v rozsudku ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013–23, dle kterého *aby mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny tři podmínky: 1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním*

z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.

84. Žalobce se vždy omluvil včas, uvedl důvod a doložil ho rozhodnutím o dočasné pracovní neschopnosti ze dne 27. 7. 2016, prodloužené naposled 16. 11. 2016. V citovaném rozhodnutí je uvedeno, že druhem vykonávané práce žalobce je „řidič“. Diagnóza není v doloženém rozhodnutí vůbec uvedena a žalobce nedoložil, že by mu jeho onemocnění bránilo účastnit se jednání. Nebyla tak splněna podmínka prokázání důvodu omluvy. Žalobce ani nepožádal o přeložení termínu na dřívější den, případně jiný termín. Navíc se žalobce omlouval opakovaně. Ačkoliv vycházky žalobce podle rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti neměl povoleny, předmětnou dopravní nehodu způsobil právě v době dočasné pracovní neschopnosti. Soud se ztotožnil s postupem a právním závěrem správních orgánů, že v daném případě omluva náležitá nebyla a byla účelová.
85. Oprávněná úřední osoba k poslední, třetí telefonické omluvě žalobci dne 27. 2. 2017 sdělila, že musí ústní jednání podle zákona provést a že žalobce má právo seznámit se spisem, vyjádřit se atd., jak bylo uvedeno v poučení. Městský úřad tak reagoval na telefonické sdělení žalobce, že podle jeho lékaře je stále platné doložené rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, že *nové nemá, že k lékaři jde 15. 3. 2017 a pak že se ozve a co po něm úřad chce, když vše již řekl policii.*
86. Žalobce za dané situace nemohl legitimně očekávat, že přestupek nebude městský úřad dne 20. 3. 2017 projednávat. S ohledem na průběh celého správního řízení u správních orgánů obou stupňů je třeba vykládat uvedené neurčité právní pojmy v kontextu celé situace, včetně zjištěného skutkového stavu, obsahu námitek a jednání obviněných (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009-99, podle kterého *důležitost důvodu omluvy obviněné z přestupku a jejího zástupce (advokáta) z neúčasti u ústního jednání (§ 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek), o jak dlouhý pobyt advokáta (zástupce) v zahraničí jde, zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá jakákoliv obstrukční snaha či potřeba obviněné z přestupku nebo jejího zástupce působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod.* V daném případě městský úřad byl k žalobci velmi vstřícný a akceptoval po dobu od listopadu 2016 do března 2017 dvě ústní omluvy žalobce, ačkoli je žalobce podal právně neúčinně, v rozporu s § 37 správního řádu, protože je nedoplnil kvalifikovanou formou (pisemně apod.). Vstřícnost městského úřadu spočívala i v tom, že si neověřoval u prvních dvou omluv u lékaře, který rozhodl o dočasné pracovní neschopnosti, zda důvod této neschopnosti znemožňuje žalobci dostavit se k ústnímu jednání (k této možnosti srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2012, č. j. 5 As 112/2011-55, bod 20; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2015, č. j. 6 As 97/2015-27, bod 11).
87. Soud zdůrazňuje, že osobní účast na ústním jednání o přestupku je právem, které může obviněný z přestupku realizovat, a to i prostřednictvím svého zástupce. Výkon tohoto práva předpokládá určitý stupeň součinnosti správního orgánu a osob, které se jednání účastní. Správní orgán musí dostát své povinnosti řádně obviněného předvolat, vyvinout úsilí k zajištění přítomnosti případných svědků apod. Je nutné si uvědomit, že nařízením jednání na určitý termín jsou pro tento den blokovány kapacity správního orgánu.

Stanovení termínu ústního jednání má v případě předvolání svědků dopad i na další osoby. S ohledem na omezené kapacity správních orgánů, případnou nutnost provádění svědeckých výpovědí apod., je nevhodné, aby docházelo na poslední chvíli k přesunu termínu již nařízeného jednání. Z tohoto pohledu byl do zákona vtělen požadavek náležité omluvy, přičemž jedním z aspektů náležité omluvy je i její bezodkladnost. Součástí úkolů správního orgánu je i posouzení, zda jde o omluvu řádnou, a případně také ověření údajů, kterými je omluva podložena, což přirozeně vyžaduje určitý čas.

88. Z naznačených důvodů je vhodné, aby se správní orgán dozvěděl co nejdříve o překážce, která brání obviněnému z přestupku či jeho zástupci v účasti na ústním jednání, jelikož jen tak lze co nejsnáze minimalizovat případné dopady přesunu termínu jednání na další osoby a na činnost správního orgánu samotného.
89. Městský úřad v době svého rozhodování o náležitosti omluvy neměl k dispozici úplné informace o tom, která byla poslední kontrola žalobce, která má být další, či zda vůbec pracovní neschopnost trvala. Za uvedené situace oprávněně považoval důvod omluvy za nedostatečně doložený, neboť nebylo prokázáno, že v době ústního jednání důvod omluvy, tj. zdravotní obtíže žalobce, stále trvaly. Jak již bylo výše uvedeno, řádné doložení důvodů omluvy je na tom, kdo se z nařízeného jednání omlouvá. Bylo tedy na žalobci, aby městskému úřadu doložil aktuální a řádně vyplněné rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 9 As 69/2015-20).
90. Zcela lichá je **námítka o nepřiměřeném trestání**. Žalobce tuto námitku nijak neodůvodnil.
91. Žalobci byly uloženy sankce podle § 125c odst. 5 (pokuta) a odst. 6 (zákaz činnosti) zákona o silničním provozu (za přestupek „neuposlechnutí výzvy k podrobení se vyšetření“). Podle § 125c odst. 9 věty druhé zákona o silničním provozu *od uložení správního trestu podle odstavců 5 a 6 nelze v rozhodnutí o přestupku upustit*. Proto ve správním řízení ani v soudním řízení správním nelze od uložených sankcí upustit. O moderaci trestů žalobce nežádal a soud by k ní ani nepřistoupil, protože ve věci nebyly žádné okolnosti, které by svědčily o zjevně nepřiměřené pokutě. Městský úřad pokutu i zákaz činnosti uložil v nejnižších možných sazbách.
92. Soud neprováděl výslech žalobce, protože žalobce nesdělil důvod jeho provedení a skutkový stav byl již zjištěn dostatečně, výslech by byl nadbytečný.
93. Pro úplnost soud k argumentaci žalovaného v napadeném rozhodnutí dodává, že *správní orgán nemusí uvádět zdroj, z něhož se dozvěděl o existenci obecně známé skutečnosti. Naproti tomu musí uvést, ze které jeho konkrétní úřední činnosti či postupu jsou mu známy tzv. úřední skutečnosti* (pro podrobnosti srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011-58). Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011-58, uvedl, že *skutečnosti obecně známé (tzv. notoriety) obdobně jako skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti (§ 50 odst. 1 správního řádu) jsou objektivizované, do značné míry nesporné skutečnosti, které se v soudním či správním řízení zásadně nedokazují*. Pod takto vymezený pojem notoriety ovšem nelze dle názoru Nejvyššího správního soudu podřadit natolik specifické údaje, jako jsou např. obsahové náležitosti žádostí o dotace ze zmíněných fondů EU. Na této skutečnosti nemůže nic změnit ani to, že tyto informace lze jednoduše vyhledat na internetových stránkách. Sama skutečnost, že určité údaje jsou veřejně dostupné, v dnešní době typicky právě na internetových stránkách, nemůže bezesporu založit její charakter obecně známé skutečnosti. Přijetí řečeného argumentu by

konečně vedlo k absurdním důsledkům, kdy by za notoriету bylo možné označit fakticky téměř jakoukoliv informaci, veřejně dostupnou z elektronických zdrojů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2016, č. j. 3 As 50/2016-35).

94. Žalovaný v napadeném rozhodnutí na straně 8 v posledním odstavci odkázal na skutečnosti, které jsou mu známy z úřední činnosti a na skutečnosti, které jsou obecně známy, aniž by uvedl jejich zdroj, resp. uvedl jako obecně známé skutečnosti, které jsou známy jen určitému okruhu lidí se specifickými znalostmi. Tyto dílčí nedostatky v napadeném rozhodnutí však nemají vliv na jeho zákonnost.
95. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Soud se ztotožnil i s argumentací žalovaného uvedenou ve vyjádření k žalobě.
96. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 29. listopadu 2019

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně